Minister
Nauki

Dariusz Wieczorek

DN-ZEN.055.1.2024.AP
Warszawa, 20 maja 2024 r.

Pani
Małgorzata Kidawa-Błońska
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Odpowiedź na oświadczenie senatorskie nr BPS/043-10-181-MN/24

Szanowna Pani Marszałek,

składam na Pani ręce odpowiedź na oświadczenie Senator RP Pani Jolanty Piotrowskiej złożone na 10 posiedzeniu Senatu, w dniu 18 kwietnia 2024 roku, w sprawie opieki nad zwierzętami oraz przeznaczeniem terenu po zlikwidowanej jednostce naukowej - Stacji Badawczej Polskiej Akademii Nauk w Kosewie Górnym k. Mrągowa w województwie warmińsko-mazurskim.

Szanowna Pani Senator,

uprzejmie informuję, że Stacja Badawcza Instytutu Parazytologii Polskiej Akademii Nauk w Kosewie Górnym znajdowała się w rejestrze hodowców zwierząt doświadczalnych pod nr 008, dlatego też po otrzymaniu doniesień o nieprawidłowościach w zakresie opieki nad zwierzętami utrzymywanymi w Stacji, w dniu 5 kwietnia br. Minister Nauki wystąpił do Powiatowego Lekarza Weterynarii w Mrągowie o niezwłoczne przeprowadzenie pilnej, kompleksowej kontroli, w szczególności w zakresie ujawnionych w mediach informacji, a także odnośnie spełnienia wymagań dotyczących utrzymywania zwierząt oraz zapewniania im należytego dobrostanu.

Wyjaśniam, że kwestie dotyczące ochrony zwierząt wykorzystywanych do celów doświadczalnych pozostające we właściwości ministra właściwego ds. szkolnictwa wyższego i nauki podlegają przede wszystkim przepisom ustawy z dnia 15 stycznia 2015 r. o ochronie zwierząt wykorzystywanych do celów naukowych lub edukacyjnych (Dz.U. z 2023 r. poz. 465, zwanej dalej „ustawą"). Ustawa ta nie tylko określa ramy ochrony prawnej zwierząt doświadczalnych, ale także przewiduje działania, jakie należy podejmować w przypadku zaistnienia lub podejrzenia nieprawidłowości. Podstawową instytucją w tym zakresie jest przewidziana art. 55a ustawy i wykorzystana w niniejszej sprawie, możliwość zainicjowania przez ministra właściwego ds. szkolnictwa wyższego i nauki kontroli podmiotu prowadzącego działalność w zakresie wykorzystywania zwierząt do celów naukowych lub edukacyjnych. Na podstawie przepisów ustawy możliwe jest także nakładanie przez ministra właściwego ds. szkolnictwa wyższego i nauki pieniężnych kar administracyjnych za wykryte nieprawidłowości, przy czym zgodnie z art. 70 ust. 1 ustawy, karę pieniężną nakłada się w wysokości od 1 000 zł do 50 000 zł.

telefon: +48 22 52 92 718
adres e-mail: kancelaria@mnisw.gov.pl
gov.pl/nauka

ul. Wspólna 1/3
00-529 Warszawa

W dniu 18 kwietnia br., na skutek wniesionego podania, hodowca nr 008 - Stacja Badawcza Instytutu Parazytologii Polskiej Akademii Nauk w Kosewie Górnym, został wykreślony z rejestru hodowców zwierząt doświadczalnych.

Mając na względzie powyższe uprzejmie informuję, że do dnia udzielenia odpowiedzi na Pani oświadczenie, Minister Nauki nie otrzymał od Powiatowego Lekarza Weterynarii w Mrągowie żadnych informacji w sprawie, dlatego odniesienie się do pytań zawartych w oświadczeniu, a dotyczących aktualnego stanu zwierząt i liczebności stada, nie jest możliwe. Jednocześnie zapewniam, że po uzyskaniu wyników kontroli podejmowane będą stosowne dalsze kroki prawne.

Wyjaśniam także, że ponieważ Ferma Jeleniowatych w Kosewie działa w strukturach Polskiej Akademii Nauk (PAN), Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego (wcześniej Ministerstwo Edukacji i Nauki) wielokrotnie występowało do Prezesa PAN o udzielenie wyjaśnień związanych z doniesieniami medialnymi oraz innymi wystąpieniami dotyczącymi likwidacji Stacji Badawczej w Kosewie Górnym. Jednocześnie, zgodnie z art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Polskiej Akademii Nauk (Dz.U. z 2020 r. poz. 1796 ze zm.; dalej: ustawa o PAN), Prezes Rady Ministrów sprawuje nadzór nad PAN, w tym nad jednostkami naukowymi oraz innymi jednostkami organizacyjnymi PAN, w zakresie zgodności działania ich organów z przepisami ustawy, statutem Akademii lub statutami jednostek naukowych, z wyłączeniem gospodarki finansowej.

W związku z powyższym, na podstawie informacji własnych, uzyskanych od Prezesa PAN oraz z Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, uprzejmie informuję, co następuje.

Zmiana zarządu Stacją Badawczą w Kosewie Górnym jest wynikiem likwidacji Instytutu Parazytologii im. Witolda Stefańskiego Polskiej Akademii Nauk z siedzibą w Warszawie, w którego strukturze stacja wcześniej działała. O likwidacji Instytutu Prezydium PAN zdecydowało uchwałą nr 4/2023 z dnia 24 stycznia 2023 r. W tej uchwale nie wskazano konkretnych sposobów zagospodarowania majątku likwidowanego instytutu, zaznaczając, że zgodnie z art. 65 ust. 3 ustawy o PAN, majątek pozostały po zaspokojeniu wierzytelności Instytutu staje się majątkiem Akademii. Decyzją nr 52/2023 z dnia 31 października 2023 r. Prezes PAN postanowił o przekazaniu uprzednio należących do Stacji nieruchomości i mienia ruchomego w zarząd jednostki – Polska Akademia Nauk Ogród Botaniczny Centrum Zachowania Bioróżnorodności. Zgodnie z tą decyzją zarządzanie nieruchomościami ma polegać na podejmowaniu decyzji i dokonywaniu czynności mających na celu właściwe gospodarowanie ekonomiczno-finansowe, bezpieczne użytkownie, zapewnienie należytej eksploatacji i administrowania zgodnie z przeznaczeniem nieruchomości oraz podejmowanie uzasadnionego inwestowania na tych nieruchomościach.

Pismem z dnia 27 marca 2024 r. kierowanym do Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, Prezes PAN poinformował, że *jednym z elementów przeprofilowania Stacji jest sprzedaż i/lub przekazanie posiadanych zwierząt. Aby jednak było to możliwe niezbędne było zarejestrowanie gospodarstwa, zarejestrowanie stada, zakup transponderów do oznakowania zwierząt przeznaczonych do opuszczenia Stacji.* Podkreślono, że *w celu dokonania uporządkowanego i bezpiecznego zbycia zwierząt nawiązano kontakt z Polskim Związkiem Hodowców Jeleniowatych oraz Weterynarzem Powiatowym.* Jednocześnie wyjaśniono, że *początkowo planowano przekazanie jeleni do Ośrodków Hodowli Zwierząt Lasów Państwowych, jednak zgodnie z opinią sporządzoną przez Polski Związek Hodowców Jeleniowatych, otrzymaną z Ministerstwa Rolnictwa jest to niemożliwe, ponieważ jelenie fermowe pozostają raz na zawsze zwierzętami hodowlanymi i nie można ich przywrócić naturze. Dlatego też, we współpracy z Polskim Związkiem Hodowców*

Jeleniowatych stado hodowlane zostanie przekazane licencjonowanym hodowcom. Poinformowano ponadto, że od momentu przejęcia Stacji przez PAN systematycznie dba się o dobrostan zwierząt, które pozostają w dobrej kondycji zdrowotnej.

W ostatniej otrzymanej odpowiedzi z dnia 11 kwietnia br. Prezes PAN przypomniał, że stacja w Kosewie Górnym została powierzona w zarząd PAN Ogrodowi Botanicznemu – Centrum Zachowania Różnorodności Biologicznej w Powsinie - największej naukowej jednostce pomocniczej PAN. Wyjaśnił także, że *Stacją zarządza bezpośrednio wicedyrektor ds. ekonomicznych i rozwoju, doktor nauk biologicznych i doświadczony menadżer - dr Paweł Kojs. Od początku w pracy wspiera go pięciu oddelegowanych pracowników posiadających kompetencje do wykonywania prac terenowych i obsługi maszyn rolniczych. W gotowości pozostają kolejne trzy osoby, w razie konieczności włączane w opiekę nad stadem hodowlanym. Wszyscy pracownicy przeszli szkolenie do pracy ze zwierzętami, zostali zapoznani z procedurami karmienia, pojenia, obserwacji stada i są systematycznie dodatkowo doszkalani. Pracownicy działają w oparciu o wprowadzone procedury zmniejszające bezpośredni kontakt ze zwierzętami do absolutnego minimum, zarówno ze względu na ograniczenie dystresu zwierząt, jak i ze względu na bezpieczeństwo samych pracowników*. Prezes PAN zwrócił również uwagę, *że zgodnie z zapisami ustawy o organizacji hodowli i rozrodzie zwierząt gospodarskich fermowa hodowla jeleniowatych jest utrzymywana w celu pozyskania mięsa lub skór, co w żaden sposób nie mieści się w misji PAN*. Dlatego też Prezes PAN wskazał, że kontynuowane są *starania o możliwie szybką wyprzedaż stada.* W tym zakresie poinformowano o współpracy z Polskim Związkiem Hodowców Jeleniowatych oraz ograniczonej sprzedaży *9 sztuk danieli, które trafiły do stada rekreacyjnego.*

Z wyrazami szacunku

Maciej Gdula
Podsekretarz Stanu
/ – podpisano cyfrowo/

Do wiadomości:
Kancelaria Prezesa Rady Ministrów

telefon: +48 22 52 92 718
adres e-mail: kancelaria@mnisw.gov.pl
gov.pl/nauka
ul. Wspólna 1/3
00-529 Warszawa

telefon: +48 22 52 92 718
adres e-mail: kancelaria@mnisw.gov.pl
gov.pl/nauka

ul. Wspólna 1/3
00-529 Warszawa

KIR Szafir

elektronicznypodpis.pl

Raport z weryfikacji podpisu

INFORMACJE O DOKUMENCIE:	
Nazwa pliku	odpowiedź na oświadczenie senatorskie.docx.xades
Liczba podpisów	1
Data weryfikacji podpisów	2024-05-22 11:36:54

SZCZEGÓŁY WERYFIKACJI:

Podpis: 1 - Pozytywny	
Rodzaj certyfikatu	Kwalifikowany
Format podpisu	XAdES-BES
Data złożenia podpisu	2024-05-20 10:33:12
Podpis zawiera znacznik czasu	Brak
Certyfikat podpisującego / składającego pieczęć	Nazwa powszechna: Maciej Gdula Kraj: PL
Numer seryjny certyfikatu	801542526759182886562119206972585194 66
Wystawca certyfikatu	Nazwa powszechna: Certum QCA 2017 Nazwa organizacji: Asseco Data Systems S.A. Kraj: PL Identyfikator organizacji: VATPL-5170359458
Lista CRL wykorzystana do weryfikacji certyfikatu	-
Odpowiedź OCSP wykorzystana do weryfikacji certyfikatu	Status: GOOD ArchiveCutOff: 15 Mar 2017 10:17:34 GMT organizationIdentifier=VATPL-5170359458 CN=OCSP Certum QCA 2017 O=Asseco Data Systems S.A. C=PL - 22 May 2024 09:36:50 GMT
Podpis zweryfikowano na dzień	2024-05-22 11:36:50 (Bieżący czas systemowy)
Status weryfikacji	**Pozytywny**
	Podpis został poprawnie zweryfikowany certyfikatem kwalifikowanym
Uwagi	Weryfikowany podpis został uznany za kwalifikowany. Zgodnie z Art. 25. Punkt 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 910/2014 z 23 lipca 2014 r. kwalifikowany podpis elektroniczny ma skutek prawny równoważny podpisowi własnoręcznemu.